

“Tebus pašlovinti nenusilenkę prieš netiesą”

Tai vyskupo M.Reinio žodžiai. Jais galima apibūdinti Katalikų Bažnyčios pasipriešinimo nuožmiai sovietų okupacijai prasmę.

Bolševikų režimas nuo pradžių buvo aršiausias Dievo, Bažnyčios ir tikėjimo priešas. Leninas stačiatikių šventikus vadino “vabzdžiais, kuriuos reikia negailestingai traiškyti”. Ir traiškė: per revoliuciją, pilietinį karą... Rusijoje buvo sunaikinta 10 tūkst. cerkvių, tūkstančiai šventikų iššaudyti, nukankinti, įkalinti, ištremti. Vyko neregėto masto

ne tik fizinis, bet ir dvasinis genocidas. Rusijoje tarsi įsigalėjo šėtono karalystė. Pavlikas Morozovas išdavė savo tėvą, ir tai buvo, pagal bolševikų moralę, sektinas sovietų patriotizmo, pilietiškumo pavyzdys. Buvo sukurta neapykantos frazeologija. Pvz., darbščiausi valstiečiai, šalies maitintojai, vadinami buožėmis, buvę įmonių savininkai, dvarininkai, aukšti valdžios pareigūnai - klasiniais priešais.

Bolševikai įgimtą religingumo jausmą šėtoniškai iškreipė: privertė vietoj Dievo

garbinti savo stabus - Lenina ir ypač Stalina. Išprievartauto religinio jausmo vietoje atsirado nauja religija (tiksliau - antireligija) - ateizmas. Suprantama, kuo arčiau buvo prievartaujama žmogiškoji prigimtis, tuo labiau ji priešinosi. Blogio imperija, šėtono karalystė priėjo liepto galą. Buvo ir anksčiau imperijų, kurios egzistavo tūkstančius metų, tačiau žlugo. Bolševikų imperija gyvavo tik 70 metų. Ji pati susinaikino iš vidaus, nes blogis naikina pats save.

(keliamo į 5 psl.)

Konferencijos metu

Dėl pasipriešinimą okupacijoms nagrinėjančių laidų

LPKTS, LPKTB ir LPKS jungtinės tarybos kreipimasis į LRT tarybos pirm. p. R.Pakalnį

Lietuva pergyveno sunkų ir sudėtingą kovų bei pasipriešinimo sovietų, nacių ir vėl sovietų okupacijoms laikotarpį. Ji patyrė milžiniškus materialinių vertybių, piniginius ir žmonių netekties nuostolius.

Praėjus 14 metų nuo okupacijų pabaigos, manome, pribrendo laikas objektyviai ir atvirai nagrinėti okupacijų laikotarpį, jį nulėmusias aplinkybes, svarbiausios to meto įvykius, jų pasekmes bei priminti įvykių dalyvius ar liudininkus. Didelei mūsų visuomenės daliai, ypač jauniui, tai jau užmirštama, o kartais ir iškreiptai suvokiama praeitis. Susidariusią padėtį reikėtų keisti.

Lietuvos archyvuose gausu įvairių dokumentų ir kitos

istorinės medžiagos. Ją LRT galėtų efektyviai panaudoti istorinei tiesai, teisingumui, dorai, patriotizmui priminti ir juos propaguoti. Pavyzdžiu galėtų būti daugelio Rusijos TV kanalų reguliarios laidos apie sovietų sistemos nusikaltimus ir Lietuvos radijo buvusi laida “Atmintis”. Jose remiantis archyvine dokumentika subtiliai pateikiama Sovietų sąjungos ir Lietuvos istorijos įvykių analizė bei tų laikų “veikėjų” portretai. Sveikintume ir naujų televizijos apybraižų kūrimo apie pasipriešinimo okupantams didvyrių galimybę.

Teigiama vertindami vykdomą LRT veiklą siūlytume:

(keliamo į 2 psl.)

Ar bus Vilniuje paminklas laisvės kovotojams

Jau 10 metų, kai Lukiškių aikštės pakraštyje pūpsa granito plokštė su įrašu: “Šioje aikštėje bus įamžintas nežinomojo partizano ir kovotojo dėl Lietuvos laisvės atminimas. 1995 m. gegužės 20 d.”

Dešimtys laisvės kovotojų per tą dešimtmetį iškeliavo į Amžinybę taip ir nesulaukę žygių įamžinimo... Vilniaus mst. savivaldybė jau priėmė sprendimą, kad iki 2006 m. rudens memorialas Lukiškių aikštėje bus. Dėkingi Vilniaus merui. Deja, iš aukštų Seimo ir Vyriausybės rūmų konkrečių pažadų nėra. Žinoma, pagerbti Lietuvos sportininkus, kurie gins Lietuvos vardą olimpiadoje, reikia. Gerai, kad skirta pora milijonų. Laisvės kovotojų indėlis į Lietuvos istoriją ginant jos garbę didesnis, bet kelių milijonų vis dar nėra.

(keliamo į 5 psl.)

Žinios iš Seimo

Vyniojamas skandalas

Šios savaitės vidury “Spinter tyrimams” paskelbus šalies gyventojų apklausą paaikškėjo žmonių nuomonė apie Seimą ir Seimo narius. Manoma, kad daugiau nei pusė Seimo narių yra korumpuoti, o didžiausiu korupcijos lygiu labiausiai kaltinami socialdemokratai, liberalcentristai ir konservatoriai.

Pavienių žmonių iš rajonų nuomonė dar žiauresnė: “Visi jie tokie”. Suprask – vagnys. Kalbama, kad dabar mažiausiai mėgstama kalbėti apie rinkimus į Seimą, mat aplink jį sukurstytos tokios aistros, kad net partiniai, politiškai aktyvūs žmonės nežino, kaip čia pradėti rinkiminę kampaniją į naująjį Seimą. O iki rudens laiko liko visai nebedaug.

Antrasis, trečiasis ar n-tasis “Strekoza” planas - sukompromituoti Seimą ir tradicines politines partijas -

įvykdytas. Nesvarbu, kad yra žmonių, korupcija įtariančių ir V.Uspaskicho, ir K.Prunskienės partijas. Jie dabar populiariausi. Ir atremti jų pergalingą žygį į Seimo rinkimus galima tik susitelkus būtent partiniams, politiškai aktyviems, savo kraštą mylinčiams ir valstybe besirūpinantiems žmonėms.

Nors Specialiųjų tyrimų tarnybai ir Prokuratūrai, gaudų pagrindu kaltinančiai tris Seimo narius ėmus kyšius iš “Rubicon group” vadovo A.Janukonio, Seime buvo duotas atitinkamas atkirtis neleidžiant panaikinti V.Andriukaičio, V.Kvietkausko ir A.Vidžiūno parlamentinio imuniteto, daug žiauresnis, efektyvesnis ir nevaldomas linčo teismas vyksta žiniasklaidoje.

Mėginkime pasekti skandalo raidą.

(keliamo į 3 psl.)

Aktualijos

■ Lietuva ketina dar kartą prašyti Rusijos pateikti naftos telkinio D-6 poveikio aplinkai vertinimą ir informuoti, kada tiksliai bus pradėta naftos gavyba iš šalia Kuršių nerijos esančio telkinio. Lietuva nerimauja, kad galimi naftos išsilyjimai iš naftos telkinio D-6 gali sugriauti UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą įtrauktos Kuršių nerijos ekologinę sistemą.

■ Lietuvos ambasadorius Ispanijoje M.Laurinkus ir Lietuvos policijos specialusis atašė E.Ušinskas su Ispanijos civilinės gvardijos generaliniu direktoriumi Karlosu Gomesu Aručė tarėsi dėl dvišalio teisėsaugos institucijų bendradarbiavimo.

■ Policijos gen. komisaras V.Grigaravičius siūlo įvesti specializuotų teisėjų ir prokurorų pareigybes.

■ Prezidentas V.Adamkus atšaukė iš pareigų Romoje, Varšuvoje ir Ankaroje dirbusius Lietuvos ambasadorius.

■ Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) pateiktoje galimos korupcijos tarp Seimo narių medžiagoje minimas ir buvęs Palangos meras parlamentaras Raimundas Palaitis.

■ Susitarimo dėl Kaliningrado krovinių tranzito rengimas yra svarbiausia Rusijos ir Europos Sąjungos santykių darbotvarkės problema. Tai Kaliningrade pareiškė RF prezidento specialusis atstovas santykių su ES plėtros klausimams Sergejus Jastržembskis.

■ Irakas yra pasirengęs imtis atsakomųjų veiksmų prieš šalis, kurias jis kaltina remiant irakiečių sukilėlius.

■ Strasbūras (Prancūzija) pirmasis priėmė naujojo Europos Parlamento (EP) narius. Pirmajame posėdyje dalyvavo visi 13 Lietuvos europarlamentarų.

■ Siekiant užtikrinti papildomą saugumą per Atėnų olimpinės žaidynės didžiausiame Graikijos Pirėjaus uoste sumontuoti specialūs šviesai laidūs kabeliai.

■ Iki šiol negirdėta islamistų grupuotė pareikalavo, kad Lenkija ir Bulgarija išvestų savo kariškius iš Irako. Tai pranešė naujienu agentūra Associated Press. Islamistų laiškas pasirodė viename interneto puslapyje. Pasak AP, teroristai Lenkijos premjerui Marekui Belkai adresuota šiuos žodžius: “Išvesk savo kariuomenę iš Irako, kitaip išgirsi spągimus, kurie sudrebins tave šalyje, kai tik mes panorėsim Grasinimų autentiškumą. Jūs ra patvirtintas, pažy...”

Dėl pasipriešinimą okupacijoms nagrinėjančių laidų

(atkelta iš 1 psl.)

1. Pradėti transliuoti reguliarias laidas apie pasipriešinimo okupantams 1939-1989 metų įvykius ir tų įvykių dalyvius ar liudininkus.

2. Atskiras laidas skirti okupuotos Lietuvos istorijai (tremtys, kolektyvizacija, kaimų naikinimas, upių ir pelkių melioravimas).

3. Laidose panaudoti daugelį metų rengiamų ekspedicijų į įkalinimo, tremties ir politinių kalinių sukilimų vietas, jų metu sukauptą Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių kapaviečių, jiems

pastatytų paminklų ir kitą dokumentinę medžiagą.

4. Nepamiršti reportažų iš renginių, skirtų žygdarbiams, įvykiams ir tų įvykių dalyviams ar liudininkams, taip pat datoms, vietoms, paminklams pagerbiant karžygius.

5. Prisiminti lietuvių liaudies dainas, ypač 1940-1970 metų pasipriešinimo okupantams ir Lietuvos didvyriams skirtas. Senosios ir pasipriešinimo okupantams dainos ne vienam pažadintų patriotinius jausmus ir praturtintų dvasinį gyvenimą.

Dėl Tuskulėnų muziejaus - edukacinio centro

LPKTS, LPKTB ir LPKS jungtinės tarybos rezoliucija

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrijos, Lietuvos politinių kalinių sąjungos jungtinė taryba apsvačiusi Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro parengtą Tuskulėnų muziejaus - edukacinio centro koncepciją nusprendė pasiūlyti koncepcijos rengėjams ją iš esmės keisti atsisakant edukacinio centro dalies.

Edukacinio informacinio centro steigimo idėja yra labai sveikintina, tačiau jo vaidmuo yra per daug svarbus, kad jį galima būtų atskirti nuo Genocido aukų muziejaus ir įrengti santykinai nuošalėje esančiame Tuskulėnų dvare. Manome, kad reikėtų grįžti prie ankstesnės idėjos: vieno-

je Tuskulėnų dvaro pastato dalyje įrengti Lietuvos dvarų kultūros ekspoziciją, o kitoje - sovietų okupanto antikultūros, nežmoniškumo ir masinių žudynių ekspoziciją.

Jungtinė taryba patvirtina ankstesnę Laisvės kovų dalyvių siekį, kad buvusiam KGB pastatų komplekse (Vilniuje, Gedimino pr. 40) būtų įsteigtas Lietuvos laisvės kovų ir genocido aukų memorialas. Teismai iš čia palaiptui turi būti išskelti. Memorialo pradžia jau yra. Tai - Genocido aukų muziejus ir Ypatieji archyvai. Edukacinis informacinis centras yra viena svarbiausių memorialo dalių ir jo iškėlimas į Tuskulėnus gali labai pakenkti daugiafunkcinio išpuodingo memorialo sukūrimui.

Kad netektų gailėtis

Atsakymas tiems, kurie sako, kad "prie rusų" buvo gyventi geriau

Kolūkinėje santvarkoje turėjusiems "duonai" raudoną partijos bilieta, nuolankiai pataikaudavusiems pirmininkui ir tarnavusiems KGB, šiems leidus, buvo suteikiamos sąlygos vogti, tad tokie tais laikais iš tikrųjų už kitus gyveno geriau. Bet iš pradžių tokių buvo ne per daugiausia. O atsiradus tokių vagių daugumai išgirtoji sovietų santvarka ir sugriuvo. Nes jeigu ne dirbdamas, o vogdamas

žmogus laikinai pralobsta, laikui bėgant jis lieka dvasios ubagas. Pasikeitus sąlygoms ir vagystėms pasibaigus, kitų savarankiškų darbų nemo-kėdamas, tampa piktu, nusivylusiu, nelaimingu, tik pagailėjimo vertu gyvūnu.

Yra ir šiandien su nostalgija kalbančių, kad "prie rusų" buvo gyventi geriau. Jie - tik to seno kolūkiečių tipo palikuonys.

(keliamo į 4 psl.)

Aptarta filialų įkūrimas ir jų registracija

Kaune, LPKTS būstinėje, liepos 18 d. įvyko LPKTS valdybos ir tarybos posėdis. Pagrindinis darbotvarkės klausimas - Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos skyrių (filialų) įkūrimas bei jų registracija Valstybės registre.

Šiuo klausimu kalbėjo valdybos pirmininko pav. J. Marcinkevičienė. Ji priminė, kad 2004 m. vasario 7 d. įkurta visuomeninė organizacija (asociacija) Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga birželio 9 d. įregistruota Valstybės registre, Kauno filiale.

Kitas žingsnis turi būti visuomeninės organizacijos (asociacijos) LPKTS skyrių (filialų) įkūrimas ir jų įregistravimas Valstybės registre. Valdybos nutarimu (2004 m. lie-

pos 18 d.) įkurti 57 skyriai (filialai) buvusių (iki vasario 7 d.) skyrių pagrindu. Taip pat priimtos ir patvirtintos LPKTS skyriaus (filialo) Nuostatos.

Pagal šias Nuostatas, kiekvienas skyrius (filialas) turi valdymo organą - valdybą (3-10 žm.), valdybos pirmininką ir skyriaus (filialo) pirmininką. Duomenis apie filialo valdymo organus būtinai reikia pateikti LPKTS (centro) valdybai skyriaus (filialo) registracijos dokumentų tvarkymui.

Pasikeista nuomonėmis dėl Alytaus, Druskininkų ir Varėnos skyrių pareiškimo bei "Komentaro" ("Tremtinys" Nr. 27). Šiuo klausimu kalbėjo LPKTS Alytaus apskr. koordinatore J. Juodžbalienė, Druskininkų sk. pirmininkas G. Kazlauskas, Varėnos sk.

pirm. V. Kaziulionis. Išreikšta šių skyrių nuoskauda dėl "Komentare" pareiškto prie-kaištų - tariamos paramos "paksininkams" ir "prunskinninkams". Šie skyriai dirba svarbų patriotinį darbą plėtodami visuomeninę (istorinę, kultūrinę) veiklą. Pasikeitus nuomonėmis tikimasi, kad daugiau šis klausimas nebus eskaluojamas ir minėti skyriai dirbs jiems priimtinos veiklos baruose.

Posėdyje patvirtintas LPKTS valdybos darbo Reglamentas (parengė ir pristatė R. Paplauskas).

Patvirtinti LPKTS skyrių pirmininkai - M. Babonas (Garliavos sk.), A. Vaitiekūnas (Kupiškio sk.), V. Vasilauskas (Telšių sk.), A. Zailskas (Ūkmergės sk.).

"Tremtinio" inf.

TS PKT frakcijos valdybos ir tarybos posėdis

TS PKT frakcijos valdybos ir tarybos posėdis įvyko liepos 18 d. Pranešimą politiniais ir organizaciniais klausimais padarė PKT frakcijos pirmininkas Seimo narys dr. Povilas Jakučionis (P. Jakučionio kalbą spausdiname atskirai).

TS PKT frakcijos tarybos

posėdyje dalyvavo 20 iš 32 kandidatų į Seimą vienmandatėse ir daugiamandatėse apygardose. Kiekvienas prisistatė. Dauguma jų - jauni, išsilavinę, užimantys atsakingas pareigas žmonės. Pasidžiaugta, kad kaip niekada turime gerus kandidatus į LR Seimą, ir

palinkėta jiems sėkmės rinkimuose. Taryboje buvo reitinguojamas kandidatų į LR Seimą sąrašas daugiamandatėje apygardoje (rezultatai bus paskelbti vėliau). Taryba patvirtino išrinktus TS PKT frakcijos skyrių tarybų pirmininkus.

"Tremtinio" inf.

Aktyviai dalyvausime politikoje!

Seimo nario, LPKTS ir TS PKTF pirmininko dr. Povilo JAKUČIONIO kalba

Visi laukėme ir pagrįstai tikėjome, kad Lietuvai įstojus į NATO ir ES lengviau atsikvėpsime, gerų kaimynų draugijoje pasijusime saugesni. Manėme, kad mažiau bereiks užsiimti politika, daugiau laiko ir jėgų galėsime skirti visuomeniniam patriotiniam darbui, kurį mėgstame ir mokame dirbti. Deja, taip neatsitiko. Ir tai - ne mūsų kaltė. Rusija neatsisakė savo siekių vėl užvaldyti Baltijos šalį: jei ne karine jėga, tai per ekonomiką ir silpninant valstybingumą iš vidaus.

Lietuvoje rusai (nors jų tik 7 proc.) mėgina paimti valdžią per demokratinius rinkimus. Jiems aktyviai padeda savo gyvenimu nusivylę ir suklaidinti "lietuviakalbiai". Akivaizdžiai matome tris valdžios ėmimo bangas: Pakso ir Borisovo, Prunskienės ir Paleičiko bei Uspaskicho. Visur kyšo Rusijos spec. tarnybų, "juodųjų" pinigų ausys. Visiems suprantama, kad šie ponai savų milijonų dėl abejotinos sėkmės nemėtytų.

Pirmosios dvi atakos atmuštos tik labai didelėmis pastangomis. Į trečiąją telkiasi Pakso ir Prunskienės sumuštų kariaunų likučiai ir

"šventojo" Viktoro garbintojai. Paskutinis mūšis už Lietuvos valstybingumą bus sunkiausias. Mūsų laimėjimas reikštų galutinį prorusiškų jėgų pralaimėjimą, o mūsų pralaimėjimas - ketverius ar net daugiau metų gyvenimo su rusiška tvarka. Kaip pas Lukašenką, Putiną ar Kėdainių "gubernijoje", kur be pono Viktoro valios - niekas, niekur, nieko! Beje, lyginant su kitais Lietuvos rajonais, Kėdainių rajone nei bedarbių nėra mažiau, nei uždarbų didesni. Tai ką jis žada visai Lietuvai - vieni plepalai!

Pagal plano "Strekoza" kitą variantą, Specialiųjų tyrimų tarnyba ir Generalinė prokuratūra kirto smūgį prieš pat prezidento rinkimus tik partijoms, palaikiusioms R. Pakso apkaltą. Kokio plano "Strekoza" varianto sulauksime prieš Seimo rinkimus, nežinome. Kodėl "šventasis" rusas, vos išvenęs teismo dėl "Jangilos" ir kitų aferų, panor padaryti laimingus visus lietuvius? Čia tik klausta ir ne kitaip! Būtų paprasčiau, jei jam reikėtų tik Europos Sąjungos paramos pinigų. Bet jei jam reikia rusiškos tvarkos? Kai kurie

žmonės sako, kad "prie rusų" buvo geriau. Bet jie nepagalvoja, kad "be rusų" mes jau būtume gyvenę kaip danai suomiai ar švedai.

Kita vertus, kalti valdžioje esantys politikai. Vyriausybė tik dabar, prieš rinkimus, pradėjo didinti pensijas pašalpas. Tą reikėjo daryti jau bent prieš dvejus metus. Finansinės galimybės jau buvo realios, bet trūko politinė valios ir specialiai laukta rinkimų išvakarių. Žmonėms reikia darbo ir žmoniško gyvenimo. Tada jie nebėgio paskui "šventuosius" pažadus, neparduos sielos u svetimus "gelbėtojus" ir ne bėgs į užsienį.

Kviečiu visus buvusiu politinius kalinius ir tremtinius bei jų artimuosius aktyviai dalyvauti politikoje. Mes esame didelė jėga ir negalim vien iš šalies stebėti pasikėsimų sugriauti mūsų visų atkovotą ir atkurtą valstybę.

Kviečiu kuo daugiau mūsų stoti į Tėvynės sąjungos Politinių kalinių ir tremtinių frakciją ir tęsti politinį darbą už valstybingumą, lietuvių teisingumą ir teisybę, viena visiems Lietuvos gyventojams.

Žinios iš Seimo

Užsienyje

Vyniojamas skandalas

(atkelta iš 1 psl.)

Likus kelioms dienoms iki priešlaikinių prezidento rinkimų padaromos kratos keturiose V. Adamkų rėmusių partijų būstinėse. Prorusiškos jėgos niekaip negalėjo susitaikyti su mintimi, kad iš jų įtakos pagaliau išslys Lietuvos prezidentūra ir jos negalės tiesiogiai veikti mūsų užsienio politikos. Mažų mažiausiai. Tąkart užsienio ir šalies žiniasklaidoje kilo baisus skandalas, įvardytas kaip puolimas prieš visas Lietuvos tradicines partijas. O teisėtvarkos institucijos buvo kaltinamos tarnavimu Rusijai. Neįvardytas, bet labai stiprus kaltinimas tėvynės išdavyste pakibo ore. Tada teisėtvarka, sukėlus ši skandalą, pamėgino suformuluoti kaltinimus trims Seimo nariams tvirtindama, kad politinės partijos čia niekuo dėtos.

Seimui pateikus prašymą panaikinti trijų minėtų seimūnų imunitetą, kilo teisinė batalija. Seimui ir laikinajai A. Salamakino komisijai ne užteko pateiktų įrodymų. Pagrindinis įrodymas – per kratas iš “Rubicon group” paimti duomenys iš kompiuterio, kur neva prie Seimo narių pavardžių surašytos išmokėtų pinigų sumos. Tiesa, šis įrodymas yra visiškai nieko vertas. Kiekvienas iš mūsų galėtų susirašyti ant popieriaus ar kompiuteryje žinomų politikų pavardžių santrumpas ir prirašyti sumas. Kitas netiesioginis įrodymas – pokalbių telefonu įrašai. Apie juos – žemiau.

Kalbant apie A. Vidžiūną, tiek A. Salamakinas, tiek kiti su medžiaga gerai susipažinę specialistai teigia, kad A. Vidžiūnas “prie kompanijos prikabinatas turbūt dėl draugystės”. Kas išmano partijų finansavimo telkimą, nieko bloga A. Vidžiūno ir Janukonio pokalbiuose neranda. Juo labiau kad A. Vidžiūnas, Tėvynės sąjungos pirmininko pavaduotojas, atsakingas už partijos lėšų telkimą ir finansinės paramos ieškojimą, niekada neslėpė, kad yra bendravęs su Janukoniu ir prašęs paramos partijai, jaunesiems konservatoriams ar Konservatyviosios ateities fondui, kuris leidžia konservatyvios minties knygas, organizuoja mokslo, politologų konferencijas. Apie šią jo veiklą žinojo visa partijos vadovybė ir nė vienas nekilo abejonių dėl A. Vidžiūno padorumo.

Kita medalio pusė – išviešinti pokalbių įrašai žiniasklaidoje jau sukurtame “kyšininkavimo” kontekste. Kai Janukonis skambina A. Vidžiūnui ir šis kalbėdamas su paramą žadėjusiu verslinin-

ku sveikinasi “o, būsiu bagotas!”, tik mažai maštančių žmonių auditorijai gali paaiškinti, kad tai oficialus pokalbis su lengva kalbininko, mėgstančio šmaikščiai pašnekėti, humoro doze. Ši frazė daugumai jau yra pats svariausias kaltinimas, nepaneigiamas jokiais įrodinėjimais ir dokumentais.

Visgi išviešinti pokalbiai byloja beveik nepaneigiamą tiesą – šie trys žmonės pinigų ėmė. Tik dabar jau nežinia kam.

Kam partijoms reikalingi pinigai? Kas nustatė aukštą rinkimų kampanijų toną? R. Paksas. Prisiskolinęs iš Borisovo rusiškų milijonų, jis sukėlė visus Lietuvos žmones ant kojų savo pompastiška ir labai prabangia rinkimų kampanija, taip sukurdamas konkurencijos sąlygas kitoms politinėms partijoms. Partijos ir lietuviško verslo autoritetai suprato, kad rusų verslininkai rusiškais pinigais “eina imti Lietuvos”, irgi pradėjo savo reklamines kampanijas, negailėjo lėšų televizijos reklamai. Beje, ar kas žino, kad minutė politinės reklamos televizijoje kainuoja apie 500 litų? Ar gali partija sau leisti tokias išlaidas padengti iš nario mokesčio ar kelių dešimčių tūkstančių valstybės paramos? Ne.

Pavyzdžiui, Švedijoje partijos yra finansuojamos iš valstybės biudžeto. Ir fizinių asmenų. Jei juridinis asmuo partijai aukoja daugiau nei 20 kronų – jau patenka į labai nemalonų žiniasklaidos dėmesį. Bet Švedijoje taip pat uždrausta politinė reklama televizijoje, suryjanti daugiausia partijų lėšų. Kodėl pas mus negalėtų būti įvesta tokia tvarka? Galėtų. Bet kas iš to? Švedijos rinkimų ir politinio gyvenimo neveikia rusiški milijonai. Rusai Švedijoje neketina pirkti prezidentūros ar Seimo. Galime sukurti teisingiausias pasaulyje politinės konkurencijos žaidimo taisykles, vis tiek jos bus sugriautos, čia investavus rusiškus milijonus.

Sakysite, kokie dabar rusiški milijonai Lietuvai gresia, juk Borisovas spiriamas iš Lietuvos lauk, o R. Paksas neišeina iš teismų? Dabar Lietuvai gresia “Gazprom” – V. Uspaskicho milijonai. Kokia finansinė padėtis laukia tradicinių apjuodintų politinių partijų artėjančiuose Seimo rinkimuose? Labai bloga. Po Janukonio pokalbių išviešinimo nė vienas protingas verslininkas nebenorės remti politikų: nei viešai, nei iš po skverno. O Seimo užkulisuose kalbama, kad Uspas-

kichas kiekvienai rinkimų apygardai savo partijos reikmėms skiria po pusę milijono. Štai ir politologai pradėjo kalbėti, kad Lietuvoje nuo šiol partiją galės “turėti” (atkreipkite dėmesį į šį žodį) tik labai turtingi žmonės. O visuomeninė garbingų tėvynės patriotų veikla bus bevėrtė, mat žaidimo taisyklėms reikės daug lėšų.

Dabar apie Šilumos ūkio įstatymo priėmimą. Daugiausia pylos teisėtvarka duoda politikams dėl to, kad jie neva susitarę priėmė šilumos tiekėjams, o ne vartotojams palankų įstatymą. Prisimenant šį beveik dvejų metų senumo įvykį, reikia pasakyti, kad tuo metu prezidentavo R. Paksas. Jis buvo prieš šį įstatymą ir kai jį vetavo, dalis Seimo narių tiesiog buvo prieš R. Pakso veto. Ir atmetė jį. Dabar apie pačią problemą, kurią sureguliuojo šis įstatymas. Jis įteisingo pagrindinę mūsų šilumos ūkio nuostatą, kad visa visuomenė turi laikytis vienos bendros tvarkos ir neleido bet kam ir bet kaip atsisijungti nuo bendro šilumos tiekimo. Klausiau A. Vidžiūno, kodėl jis buvo už bendrą šilumos tiekimą. Jis paaiškino: mano uošvė yra pensininkė ir gyvena daugiabutyje.

Jei pusė namo jaunesnių turtingesnių žmonių atsijungs nuo bendros šilumos tiekimo sistemos, visos šilumos tiekimo sąnaudos kris ant tų likusių pensininkų ir jų išlaidos už šilumą gerokai ūgtels. “Ar tai teisinga?” – klausia A. Vidžiūnas. Ir priduria: “Nemanau”. Ir ne tik čia problema. Daugiabučiuose vieniems atsisijungiant ir visai nešildant, kitiems mėginant būti bendros šilumos tiekimo vartotoju, kultų siaubingai daug nesusipratimų. Jei kaimynas iš pirmo aukšto išvažiuoja į užsienį porai metų ir nusprendžia nebešildyti savo būsto, kas nutiks su jo sienomis besiribojantiems kaimynams? Kaip tada reiktų tvarkytis su vamzdynu, bendru visam namui? Tai buvo vienas iš sunkiausiai priimtų įstatymų ir viena sudėtingiausių mūsų visuomenės bendro buvimo problemų. Tada buvo daug kartų išklaustyti ir šilumos tiekėjai, ir vartotojai, ir mokslininkai, ir specialistai. Ir visi stengėsi padaryti Seimui kuo didesnę įtaką savo naudai. Ginti savo idėjas ir nuomonę, įrodinėti ją Lietuvoje nedraudžiama. Kiek čia buvo daroma įtakos per pinigus, tikriausiai paaiškės rugpjūčio 16 d., kai planuojama sušaukti neeilinę Seimo sesiją, kurioje bus svarstomi su skandalu dėl parlamentarų įtariamos korupcijos susiję teisiniai ir moraliniai klausimai.

Ingrida VĖGELYTĖ

Maskvos viltys ir lūkesčiai

Rusijos dienraštis “Moskovskij komsomolec” paskelbė interviu su Lietuvos Prezidentu Valdu Adamkumi ir pateikė rusų skaitytojams mūsų Prezidento biografijos detales. Šio straipsnio autorius Genadijus Petrovas pažymi, jog V. Adamkus – pats vyriausias pagal amžių iš Europos šalių prezidentų. G. Petrovas ypač atkreipia dėmesį, kad 1944 m. pavasarį artėjant sovietų armijai visa V. Adamkaus šeima pasitraukė į Vokietiją. “Tačiau jis pats netrukus grįžo į Lietuvą, įstojo į Lietuvos išlaisvinimo armiją. Kelerius metus jis kovojo prieš sovietų kariuomenę.” Tai galima vertinti kaip aiškia užuominą, kad Lietuvos prezidentas yra užkietėjęs antirusiškas politikas. Taip pat pabrėžiama, kad V. Adamkus duodamas interviu “Moskovskij komsomolec” žurnalistui kalbėjo lietuviškai, nors ir moka rusų kalbą.

Štai keletas G. Petrovo klausimų ir Lietuvos Prezidento atsakymų į juos.

G.P. Tik išrinktas jūs pareiškėte, kad per praėjusius rinkimus lietuviai balsuodami už jus balsavo už Vakarų, o ne Rytų vertybes. Kas tai yra, jūsų supratimu, tos Vakarų vertybės?

V.A. Kai aš kalbu apie Vakarų vertybes, pirmiausia turiu galvoje demokratijos plėtrą, pagarbą žmogaus teisėms, atvirą pilietinę visuomenę, moralės principus, kurie kyla iš krikščioniškų tradicijų. Dauguma šių vertybių buvo suformuotos ir realiai egzistuoja pirmiausia Vakarų valstybėse. Iš ten tos idėjos atėjo į Lietuvą bei į Rusiją. Tai istorinis faktas.

G.P. Ne paslaptis, kad rusų spaudoje jūs labai dažnai vertinamas kaip antirusiškas ir proamerikietiškas politikas. Ar teisingi tokie vertinimai?

V.A. Jau pats jūsų klausimas rodo, kad rusų spaudoje įsitvirtinę stereotipai, iškraipantys mūsų valstybės politiką. Aš niekada nevykdžiau ir nemanau vykdyti jokios antirusiškos ar proamerikietiškos politikos. Vykdyčiau ir vykdyčiau tik politiką, atitinkančią Lietuvos interesus. Todėl mūsų šalis pasisako už transatlantinės integracijos stiprinimą, harmoningus ES ir JAV santykius, kurie ne tik stiprina mūsų valstybės saugumą, bet ir didina viso regiono stabilumą. Aišku, tai nereiškia, kad esu antirusiš-

kas politikas. Rusijai ir rusų tautai aš jaučiu tik draugiškus jausmus.

G.P. Kaip turi plėtotis Rusijos ir Lietuvos tarpusavyje santykiai?

V.A. Rusija, mano nuomone, turi būti europietiška valstybė, tvirtai stojanti į modernizavimo ir pliuralistinės visuomenės kūrimo kelią. Manau, kad geri kaimyniniai Lietuvos ir Rusijos santykiai visiškai atitinka abiejų šalių interesus.

G.P. Ar jūs manote, kad Lietuvos valdžia turi pareikalauti iš Rusijos sumokėti kompensaciją už šalies okupaciją? Apie tai vis kalba kai kurie Lietuvos Seimo deputatai.

V.A. Penkis dešimtmečius trukusi Lietuvos okupacija, kurią nuo 1940 m. vykdė Sovietų sąjunga – vienas iš pačių juodžiausių mūsų istorijos periodų. Lietuva neteko šimtų tūkstančių gyvybių, o okupacijos metu patirti nuostoliai siekia milijardus litų. Tačiau mes kategoriškai nereikalaujame nedelsiant atlyginti už tai. Mūsų šalis sveikintų patį dialogą su Rusija tuo klausimu.

G.P. Kaimyninėje Latvijoje rusakalbiai moksleiviai protestuoja prieš varžymus mokytis rusų kalba. Ar egzistuoja panaši problema Lietuvoje?

V.A. Lietuvoje nėra jokios konfrontacijos dėl nacionalinių mažumų švietimo politikos. Noriu pabrėžti, kad Lietuva norėtų aktyviai bendradarbiauti su Rusija išsaugant lietuvių, gyvenančių Rusijoje, ypač Kaliningrado srityje, kultūrinį palikimą ir švietimą.

Taigi Lietuvos Prezidentas pakankamai aiškiai atsakė į gana provokuojamus Rusijos žurnalisto klausimus. Bet, nepaisant to, Rusijos laikraščiai vis dar lieja graudžias ašaras dėl K. Prunskienės pralaimėjimo. Tačiau guodžiamasi, kad viskas Lietuvoje Rusijos naudai išsispres rudens Seimo rinkimuose. Anot vieno Rusijos internetinio laikraščio, “revanšas labai arti ir jis jau ranka pasiekiamas”. Aišku, turima galvoje V. Uspaskicho “darbiečių” laimėjimas. Maskva visiškai neslepia, kad su V. Uspaskichu, kaip ir su kuriamomis K. Prunskienės ir R. Pakso “koalicijomis”, sieja didžiules viltis.

Jonas BALNIKAS

Šmeižtas, neapykanta ir kas toliau?

Kazimiro Prunskienės rinkimų štabas nesiliauja šmeižęs teisėtai išrinktą Prezidentą Valdą Adamkų. Į rankas pateko Aurimo Diržiaus, Giedrės Gorienės, Justo Mikalausko leidžiamas bulvarinis laikraštis „Laisvas laikraštis“ Nr. 14.

Ir štai pirmajame puslapyje didelėmis raidėmis parašyta, kad Valdas Adamkus yra „mafijos prezidentas“, „Valdas Adamkus – apsišaukėlis“.

Už Prezidentą Valdą Adamkų balsavo ne mafija, o Lietuvos gyventojai bijodami, kad į prezidentūrą neatvyktų „gintarinė ledi“ – „Šatrija“.

Daug Lietuvos gyventojų, o ypač kauniečiai pasitiki Valdu Adamkumi ir geranoriškai už jį balsavo. Už „gintarinę ledi“ balsavo žmonės, tikintys Rolando Pakso skleidžiama propaganda, ne lietuviškai kalbantys gyventojai. O už Valdą Adamkų balsavo apie Lietuvos likimą galvojančios žmonės, bijantys, kad vėl neatneštų į Lietuvą kas nors vadinamosios „Stalino saulės“. Šiuokart Putino ar Lukašenkos.

Dėl straipsnio „Valdas Adamkus – apsišaukėlis“ noriu kategoriškai pareikšti: aš buvau Kauno Pramonės rinkimų apylinkėje Nr. 79 stebėtoju ir pats perdaviau į rinkimų štabą žinias, kad šioje apylinkėje balsavusiųjų į balsadėžę skaičius buvo 1151 ir balsavusiųjų paštu – 139.

Kad netektų gailėtis

(atkelta iš 2 psl.)

Tokie tautos atskalūnai (išdavikai) gyvendami ir laisvoje savo tėvynėje Lietuvos savivarbos, meilės savo gimtajai kalbai, savo šaliai nebepajaučia. Už „pilstuko“ buteliuką ar menką 10 litų pinigėlį bet kam parsiduoda. Nieko negalvodamas, nesuprasdamas, kad daro didelę žalą ir sau, ir savo valstybei.

O tuo ir naudojasi sena mūsų kaimynė Rusija, norinti Baltijos valstybes vėl po savo sparnu susigrąžinti. Tą darbą aiškiai daro Maskvos agentas milijonierius V. Uspaskichas. Jis tam sukūrė naują Darbo partiją, dosniai pinigais dalydamas jau daugelį Lietuvos lengvatikių žmonių suklaidino, apgavo.

Tad negi mes, lietuviai, iš

Bendras balsavusiųjų skaičius buvo 1290. Iš jų 860 balsavo už Valdą Adamkų ir tik 430 už Kazimirą Prunskienę. Taigi už Valdą Adamkų balsavo per 66 proc. rinkėjų.

Jau tuo momentu mes, stebėtojai, tikėjome, kad sprendžiant pagal 79-ąją apylinkę, Kaune turėtų balsuoti už Valdą Adamkų 69 proc. rinkėjų. Taip ir įvyko.

Balsavimo komisijos protokolais tikėti būtina, nes juos pasirašė ir Valdo Adamkaus, ir Kazimiro Prunskienės komisijos dirbusieji patikėtiniai bei neutralūs stebėtojai. Taigi už Prezidento Valdo Adamkaus šmeižtą „Laisvojo laikraščio“ redaktoriai turėtų būti patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Jų veikla nusikalstama. Keista, kad save gerbianči Kazimira Prunskienė ir jos rinkimų propagandinis štabas net nesugeba garbingai pralaimėti. Tuo labiau kad nesilaikoma elementaraus padorumo, savivarbos. Tai dar sykį liudija, kad palaikantys Kazimirą Prunskienę rinkimų štabo darbuotojai yra nesąžiningi, vadovaujasi sovietiniais žmonių mulkinimo metodais.

Taigi gaila, kad Kazimira Prunskienė nesugeba garbingai pralaimėti, toliau dezinformuoja visuomenę, visais įmanomais būdais kenkia Lietuvai.

Serapinas
KITKAUSKAS

tikro esame tokie kvaili, kad leisime tokiam išsišokėliui rusui ateiti į valdžią ir rusų padedamam valdyti mūsų atkurtą, krauju iškovotą, nepriklausomą, laisvą Lietuvą?

Negi mes per kitus rinkimus būsime tokie akli, kad balsuodami už V. Uspaskicho sukurtą Darbo partiją patys savo galvas kišime į Maskvos paspėstą kilpą? Į jų voratinklį pakliūti yra lengva, bet ištrūkti vėl reikės labai daug aukų.

Todėl kol dar nevēlu, kol dar nepadareme to baisaus sprendimo, rimtai pagalvokime, kad padarius lemtingą klaidą – patiems pasiprašius rusų pagalbos, kaip 1941 m., vėliau netektų labai skaudžiai pasigailėti.

Lietuvos Sąjūdis

Archangelsko partiją apsvarstant

Kad visiems būtų aišku, reikia pasakyti, jog kalbama apie antipartinę partiją, kurią iš Rusijos, iš Archangelsko, čia atvykęs su pinigų maišu rusas įsteigė, pasirinkęs gan keistą būdą kovoti prieš, kaip jis skelbė, nereikalingas ir net žalingas Lietuvos politines partijas. Tolygu kieno nors užmoju kovoti prieš mafijas įsteigiant naują nuosavą mafiją. Nebent, žinoma, jei siekiama sunaikinti konkurenciją savo mafijai. Tada, aišku, ir naujos partijos įsteigimas būtų suprantamas.

Menkiau suprantamas yra tos naujos antipartinės partijos pavadinimas – Darbo partija. Ypač kai ji, lyg ir patamsyje, buvo įsteigta neaiškaus didžturčio su, kaip paaiškėjo, neaiškiais verslininkais, ko gero, užuodusiais iš Europos Sąjungos (ES) ateinančius milijonus litų. Net ir Darbo partijos 2004 m. paskelbtoje Rezoliucijoje neminimi „darbininkai“. Gal bandyta tą plyšį pridengti „darbuotojų“ terminu. O tai apima bet ką ir kiekvieną, kuris kur nors kaip nors „darbuojasi“. Gal net ir kišenvagius.

Kadangi tai naujai antipartinei partijai, kaip atrodo, netinka „darbo“ pavadinimas, o jos kilmė, programa, ideologija ir nuopelnai yra pakibę ant daugybės klausukų, gal jai tiktų net Klausukų partijos pavadinimas, sutrumpintai „???P“. Tačiau tai galėtų sukelti dar daugiau klausukų. Todėl tiksliausia būtų ieškoti tinkamo pavadinimo pagal partijos kilmę. Archangelsko partija pavadinimas, manytume, būtų pats tiksliausias, daug pasakantis ir nubraukiantis gerą sauja klausukų. Pagal kilmę būtų galima ją pavadinti ir Uspaskicho partija. Tačiau Archangelskas turi daugiau ko bendra su lietuvių tauta negu partijos steigėjas. Ir štai kodėl.

Neseniai vienas buvęs politinis kalnys spaudoje nusišundė savo krauju šėręs Archangelsko uodus. Tai primena, jog Archangelsko (tarp kitų) regiono miškuose savo krauju uodus šėrė daugybė mūsų tautos vyrų, moterų ir vaikų. Tikriausiai ir po to miesto „socialistinių statybų“ pamatais tūno ne vieno lietuvių tremtinio kaulai, kaip ir po kitų „vyresniojo brolio“ miestų pamatais. Tad dėl lietuvių tautos ryšio su Archangelsku nėra abejonių. Tik reikia stebėtis, kad tos antipar-

tinės partijos (kaip jį pavadinti?) vadas, lyderis, fiureris ar „voždas“ nepagalvojo sukelti lietuvių tautinių sentimentų pavadindamas partiją su tautos istorija susijusiu Archangelsko vardu.

Tačiau reikia tikėtis, kad partijos „voždo“ (šiuo atveju „voždas“ geriau tinka už kitą svetimybę „lyderis“) neatsekė Archangelsko uodų spiečius. Ypač tikėkimės, kad jei pavyktų tai partijai paglemžti, kaip Rezoliucijoje rašo, „valdžios svertus Seime ir Vyriausybėje“, nepakvies talkon iš Archangelsko lagerių buvusių kadry, kurie turi daugiametę kovos su kenkėjiškų buržuazinių, tautinių, krikščioniškų Lietuvos partijų buvusiais veikėjais, kurių priežiūra už spygliuotų vielų buvo jiems patikėta, patirtį. Tačiau gal to ir nereikės. Jų darbą, kaip matome, mielai atliks kai kurie mūsų tautiečiai, kurie yra užmiršę ar net nėra girdėję pirmojo Atgimimo poemos – „Kad tu, gude, nesulauktum...“

Metas pažvelgti į moksliską Archangelsko partijos pusę, kurią gan patogiai, kitų šaltinių nesant, atskleidžia „Darbo partijos suvažiavimo, vykusio 2004 m. liepos 3 d., Rezoliucija“. Tai yra tikrai mokslinis kūrinys. Joje teigiama, jog partijos „strategijos svarstyme dalyvavo 4000 įvairių sričių specialistų, aukštųjų mokyklų dėstytojų, ekspertų...“ Tai bent smegenų kalnas! Komunistų partijos Manifestui pakako Markso su Engelsu. Ir žiūrėk, kokį sąmysį sukėlė pasaulyje. O šios partijos strategijai prakitavo net 4000 smegeninių. Tik įsivaizduokime, kokį sąmysį tai galėtų sukelti Lietuvoje. Tik ir čia po klausukais pakibo pora klausimų: ar tarp 4000 buvo ir Archangelsko mokslinčių ir kiek jų.

Skaitant Rezoliuciją pasirodo, kad gal be reikalo kai ką svarstė 4000 ekspertų. Pavyzdžiui, partija kviečia „efektyviai spręsti Lietuvos problemas“ ir „atmesti visas ambicijas“. Daug kas įtaria, kad esant partijų pertekliui naujos partijos kaip tik ir kuriamos dėl ambicijų. Nes dar kur kas prieš Archangelsko partijos atsiradimą, be jos pagalbos (o gal tik todėl?), kitos („netikusios“) partijos gan efektyviai išsprendė nepriklausomybės, omonų ir „Jedinstvos“ išpuolių, Konstitucijos priėmimo, Vyria-

sybių sudarymo, ekonomikos pakėlimo, prezidentų rinkimų ir pašalinimo, NATO, ES ir daug kitų problemų. Tad kam reikėjo dar vienos neaiškios partijos. Ar tik tam, kad pati nieko gera Lietuvai nepadariusi demagogiškai žadėtų tą patį, ką kitos jau žadėjo? Tik dar daugiau, garsiau ir piniggingiau?

Atrodo, kad tarp 4000 mokslinčių būta ir netiesos sakymo ekspertų. Rezoliucijoje į melo padanges iškeliamas netiesa, jog Lietuvos žmonės Archangelsko partijos programai pritarė „rinkimuose į Europos Parlamentą“. Čia jau tie 4000 prašovė pro moksliską šikšnelę. Tuose rinkimuose nebuvo balsuojama už jokių partijų programas, o už kandidatų daugiausia miglotus pažadus ginti Lietuvos interesus Briuselyje. Ir tik Rezoliucijoje pagaliau pasirodė archangelskiškos lyg ir programos daigeliai, pavadinti partijos „prioritetais“. Nudėvėtais demagoginiais („populistiniais“ – per švelnus pavadinimas) pažadais pažadėta visko visiems. Tačiau įprasta demagogija pralenkiama dar negirdėtu pažadu: „Kiekvienas Darbo partijos žingsnis turi būti pagrįstas žmonių norais ir interesais“. Čia tai bent pažadas! Išeitų, kad jei ne kas valandą, tai bent jau kas rytą Lietuvoje vyktų nacionalinis referendumas, nes žmonių „norai“ keičiasi diena iš dienos. Pagaliau – kiekvienas gali turėti skirtingų „norų“. Vieną rytą žmonės norės grikių košės su rūgpieniu, kitą rytą – kiaušiniene su kava. O kiti – gal atvirksčiai. Tokiems pažadams „voždas“ V. Uspaskichas turės nusisamdyti daug daugiau nei 4000 ekspertų. Ir keliolikai tūkstančių mokslinčių galva apsisuktų. Tad padėkime Archangelsko partijos steigėjui išsisukti iš bėdos ir rudenį rinkimuose neprileiskime jo prie „valdžios svertų Seime ir Vyriausybėje“. Prieš tai būtų gerai, jei kas nors paaiškintų spaudoje daug kur per visą puslapy paskelbtoje Rezoliucijoje tilpusį posakį – „mūsų tautos išrinktieji“. Tai prašosi atsakymo į klausimą: „Kurios tautos? Archangelskinės ar lietuvių tautos?“ Tai gal patenkintų smalsumą ir kai kurių kitose partijose išsitenkančių rusų tautybės piliečių, kurių matome net tarnaujant Respublikos Seime.

Vilius BRAŽENAS

“Tebus pašlovinti nenusilenkę prieš netiesą”

(atkelta iš 1 psl.)

Sovietams okupavus Lietuvą iš visų gyventojų sluoksnių labiausiai nukentėjo dvasininkija. Represuota 20 proc. kunigų - vieni atsidūrė lageriuose ir kalėjimuose, kiti kentėjo čia, Lietuvoje, nes jų veikla buvo varžoma, juos nuolat sekė, kontroliavo.

Vyskupas V.Borisevičius 1946 m. lapkričio 18 d. sušaudytas, arkivyskupas T.Matulis sovietų tris kartus kalintas. Arkivyskupas M.Reinys 1953 m. nukankintas Vladimiro kalėjime. Vyskupas P.Ramanauskas kalėjo Kazachstane, vėliau - Abezės invalidų lagery. Visi šie vyskupai - tikėjimo kankiniai.

Dalis kunigų buvo aktyvūs ginkluotojo pasipriešini-

mo dalyviai, tik jų ginklas buvo ne šautuvas, o kryžius bei malda. Tauro apygardoje toks kunigas buvo Antanas Ylius. Jis - Tauro apyg. įkūrimo iniciatorius, kapejonas. Kapelionas Justinas Lelešius-Grafas 1947 m. rugsėjo 24 d. žuvo kartu su Birutės rinktinės vadais prie Veiverių.

Jų veikla buvo aptarta Marijampolės Tauro muziejaus surengtoje konferencijoje, kuri įvyko liepos 10 d. Pranešimą “Lietuvos Katalikų Bažnyčios dvasininkų kovą prieš okupaciją” padarė istorikas Jonas Gustaitis. Jį kitu pranešimu - apie tautiško naikinimą sovietų okupacijos metais - papildė soc. m. dr. Juozas Parnarauskas.

Konferencija vyko Marijampolės aps. viršininko administracijos salėje. Į ją žmonės rinkosi po šv. Mišių, kurios buvo aukojamos Mažonoje Bazilikoje. Renginyje dalyvavo mons. A.Svarinskas ir vyskupas J.Žemaitis. Skaudu, kad beveik niekas iš kunigų nepasiekė jų pavyzdžiu. Muziejų aplankė tik vienas jaunas kunigas. Po konferencijos aplankytas kunigo A.Yliaus kapas senosiose Marijampolės kapinėse. Jo giminės kartu su gausiu būriu lankytojų aplankė Marijampolės Tauro apyg. muziejų, dalijosi prisiminimais, apžiūrėjo naują ekspoziciją “Kunigai okupuotoje Lietuvoje”.

Algimantas
LELEŠIUS

Ar bus Vilniuje paminklas laisvės kovotojams

(atkelta iš 1 psl.)

Matyt, vyriausiosios valdžios atstovams visai negėda įvairiomis progomis pagerbti laisvės kovotojų atminimą prie Lukiškių aikštės pakraštyje stovinčios piramidės, sukrautos iš buvusių politinių kalinių ir tremtinių suvežtų iš visos Lietuvos akmenėlių...

Iš daugelio laisvės kovotojų atminties neišdyla skaudus įžaidimas, kai 2002 m. gegužės 30 d. Seime buvo svarstomas klausimas dėl valstybinių pensijų suteikimo sribams ir kolaborantams. Salėje tada buvo kelios dešimtys buvusių laisvės kovotojų, Sibiro lagerių katorgininkų. Posėdžiui baigiantis seimūnas M.Pronskus salėje riktelėjo: “Partizanai - tai banditai”. Niekas iš valdančiųjų į šį spjūvį laisvės kovotojams į veidą nesureagavo. Mat M.Pronskus, nuo komjaunimo ideologo iškilęs iki LKP Plungės RK pirmojo sekretoriaus posto, dabar, matyt, jaučiasi tarp bendraminčių. Kirba mintis, kad valdžios viršūnėje memorialas nepopuliarus, jei ne daugiau... Ir skirstėsi buvę laisvės kovotojai iš Seimo posėdžio su rakštimi širdyje.

Šiomet viename pasitarime, kuriam pirmininkavo V.Andriukaitis, buvo paklausta, kodėl nuo Žaliojo tilto nenuimami sovietmečio reliktai - skulptūros. Pirmininkas labai oriai pareiškė: “Maironis yra sakęs: nesukbėkite griauti paminklų.” Matyt, turima omeny, gal jų kada prireiks. Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos inicia-

tyva Lukiškių aikštėje prieš trejus metus pastatytas ažuolinis meniškai išskobtas kryžius. Visos pasaulio valstybės savo sostinėse turi centrinės aikštės, kuriose pastatyti didingi paminklai kovojusiems už laisvę. Lietuvoje centrinė Lukiškių aikštė jau penkiolikti metai tuščia. Sveikintina, kad sostinės meras atsiliopė į LLKS iniciatyvą. Tikėkimės, jog žodžiai taps konkrečia veikla.

Memorialas - architektūros statinys atminimui įamžinti. LLKS leidžiamame žurnale “Varpas” gauname pasiūlymų, koks savo forma ir turiniu turi būti šis paminklas. Pirmiausia didingas, vertas atminimo tautos sūnų ir dukrų, kurių tūkstančiai paaukojo gyvybes už Lietuvos laisvę. Tautos istorijoje aibė faktų: 1831, 1863 metų sukilimai, 19 a. knygnešystė - unikalūs, pasaulio istorijoje neturintis pavyzdžio kovos už kultūrą žygis; 1918-1920 m. kova už pirmosios Nepriklausomos Lietuvos Respublikos sukūrimą; tautos priešinimasis nacių ir sovietų okupacijoms neginkluotu būdu; Lietuvos partizanų karas prieš 50 kartų gausesnį okupantą, trukęs net 10 metų; 1989-1991 m. tautos sukilimas - neginkluota kova ir pergalė; lietuvių išeivių veikla Lietuvai išlaisvinti.

Žinoma, visa tai akcentuoti apibendrintai nėra paprasta. Kai kam rūpėtų ir viduramžių bei naujųjų laikų įvykius neišbraukti. Labai keista girdėti, kad, kaip teigia kai kurie istorikai, stipriai pa-

veikti sovietmečiu skiepyto internacionalizmo (mūsų tėvynė - nuo Baltijos iki Vladivostoko), norėtų, kad paminklas laisvės kovotojams pažymėtų, jog... Lietuva tik ir buvo už rankutės svetimtaučių vedžiojama (tokį lietuvių įamžintą norėtų matyti). Siūloma, kad memorialas būtų šiuolaikinis. Galbūt. Bet... Kas šiuolaikiška, tas ir madinga. Tačiau mados yra tik trumpalaikis blykstelėjimas ir jos keičiamos naujesne mada. Memorialas statomas ne tik šiai dienai, o šimtmečiams, kartų kartoms. Klasikiniai kūriniai - tikrojo meno kūriniai. Ar ne į klasikinius reikėtų ir orientuotis?

Memorialo turinį privalo nustatyti patriotiški istorikai. Kaip tai meno galimybėmis įkūnyti - architektų ir skulptorių rūpestis, jų gebėjimas. Kiekviena valstybė didžiuojasi ir gerbia savo herbą. Manychiau, memorialo centre galėtų būti herbas, kurį saugotų sukilėlio, partizano, knygnešio, kareivio rankos. Memorialo pjeđestale (pamatinėje dalyje) galėtų būtų skydai su Laisvės kovų datomis ir trumpais įrašais. Prieš memorialą - Amžinosios ugnies įrenginys.

Pirmosios Nepriklausomos Lietuvos Respublikos kūrėjai neturėdami nei lėšų, nei dabartinės technikos sugebėjo pastatyti paminklą Laisvei. Antrosios Nepriklausomos Respublikos valdžiai ir 14 metų - per trumpas laikas memorialui sukurti.

Dr. Juozas
PARNARAUSKAS

Lietuvių atminimą įamžino trys paminklai

Pabaiga.
Pradžia Nr. 29

“Ilgą laiką mes nebuvo me šeimininkai šitos žemės ir neturėjome teisės spręsti, ar čia gali būti lagerių, kurie atnešė į šį kraštą daugybės žmonių tragedijas. Dabar jau 12 metų esame šio krašto šeimininkai ir paminklai, kuriuos šiandien atidengiame, yra svarbūs ne tik gerbiant čia kentėjusių žmonių atminimą, tačiau ir tam, kad mūsų vai-

grėsmes mūsų valstybei ir tautai, ir savo atsakomybę. Tam, kad nebūtų tokių drastiškų ateity: gal ne tokių drastiškų, juk nebe tas amžius. Bet... Totalitarizmas, asmens nuvertinimas, kai žmogus tarnauna sistemai sraigteliu, šiandien gyvas ir dabartinėje Rusijoje, ir Baltarusijoje. Tai man tos sąsajos tapo žymiai glaudesnės ir suprantamesnės: to, kas vyksta Lietuvoje dabar ir vyko prieš 50 metų.

Prie paminklo lietuviams, kentėjusiems ir žuvusiems
Karlage

kai visada prisimintų šitos žemės istoriją ir niekada neleistų, kad ji pasikartotų”, - atidengiant Kengyro memorialą čia kalėjusiems lietuviams kalbėjo Kazachijos Respublikos prezidento dukra D.Nazarbajeva.

A.Vazbys, paklaustas, ką jam, jaunam žmogui ir politikui, davė ši kelionė, neslėpė savo išpuđžių ir džiaugėsi, kad į kelionę vyko ir kino operatorius, kuris pažadėjo apie Karlagę sukurti filmą.

“Dabar nepriklausomoje Lietuvoje, NATO ir ES valstybėje narėje, sunku suprasti, ką žmonės patyrė sovietmečiu, vien sklaidant jų prisiminimų knygeles. Tas supratimas, jeigu jį pavyks parvežti čia, turėtų būti visiems labai naudingas. Gerai, kad bus kuriamas filmas iš mūsų kelionės. Manau, kad tas filmas bus reikalingas visiems: ir tiems, kurie dar tai prisimena, ir tiems, kuriems sovietmečio okupacija - jau priešvaninė istorija, kuri nieko bendra lyg ir neturi su šiomis dienomis”, - sakė A.Vazbys.

Pats jis pasakojo, kad po šios kelionės į politines aktualijas jis pasižiūrėjo visai kitomis akimis.

“Štai dabartiniame politinių įvykių kontekste: Pakso skandalas, priešlaikiniai prezidento rinkimai, V.Uspaskicho populiarumo neįtikėtinas augimas, visi šitie dalykai man tapo dar prasmingesni. Kitaip suvokiau ir

Ir tas 50 metų nebeatrodo toks ilgas laiko tarpas.”

Lietuvos delegacija lankydama Kazachstane susitiko su Alma Atos ir Karagandos lietuvių bendruomenėmis. Dauguma jų - negalėję sugrįžti į Lietuvą buvę politiniai kaliniai, tremtiniai, jų vaikai ir vaikaičiai, kuriems labai reikalinga informacija apie grįžimo į Lietuvą galimybes. Socialinių įstaigų priežiūros ir audito departamentas prie LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgyvendina Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą Politinių kalinių ir tremtinių bei jų šeimų sugrįžimo į Lietuvą 2002-2007 metų programą, kurios dėka į Lietuvą sugrįžo 1513 neteisėtai represuotų šeimų, paremtos lietuvių bendruomenės, įsikūrusios buvusios Sovietų sąjungos teritorijoje, nuolat teikiama informacija apie galiojančius Lietuvoje teisės aktus, suteikta kitokia valstybės parama.

Kazachstano lietuvių bendruomenių nariams per susitikimus buvo išaiškinta visa jiems aktuali informacija - norintys grįžti į tėvynę konsultuoti pilietybės, valstybės paramos grįžtantiems politiniams kaliniams ir tremtiniams, būsto įsigijimo, darbo, socialinio aprūpinimo, sveikatos apsaugos, pensijų, mokslo ir kitais rūpimais klausimais. Kazachstane šiuo metu gyvena per 9000 lietuvių.

Ingrida VĖGELYTĖ

Įamžintas partizano atminimas

Liepos 3 d. Prienų bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios už partizano Vincento Gruodžio-Žilvičio atminimą. Po jų Važatkiemio kaime, netoli Pociūnų, pašventintas kryžius, neseniai pastatytas partizano atminimui.

Vincento Gruodžio likimas panašus į kitų patriotiškai auklėtų to meto jaunuolių likimą. Kilęs iš Marijampolės aps. Kūlingio k., mokėsi Igliaukos prad. mokykloje, vėliau Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijoje. Kai gen. Povilas Plechavičius kreipėsi į jaunimą kviesdamas ginti tėvynės, neatsiliko ir gimnazistas Vincentas. Tarnavo 303 batalione, čia išmoko naudoti ginklą, o ši patirtis pravertė partizanų kovoje.

Lietuvą antrą kartą okupavus sovietams kurį laiką slapstėsi. 1946 m. tapo partizanu. Sumanų, energingą idealistą mėgo žygio draugai, vadai patikėdavo atsakingas užduotis. Bet partizano kelias buvo neilgas.

1947 m. lapkričio 18 d. Kašonių kaime susidūrus su NKVD kariuomene buvo sunkiai sužeistas, paimtas į nelaisvę, žiauriai kankintas, o vėliau enkavėdistų nuvežtas į ligoninę Kaune, kur po 4 dienų mirė.

Prie paminklo V. Gruodžiui-Žilvičiui Romo Rusteikos nuotr.

Kūną slapčiomis atvežė į Prienų r. Važatkiemio kaimą ir palaidojo šalia Vaikšnių sodybos. Deja, kolchozų laikais partizano kapas buvo išdraskytas melioracijos.

Vasaros gėlės papuošė paminklą. Patriotai entuziastai negailėdami nei laiko, nei lėšų pasistengė įamžinti partizano atminimą – darbų iniciatorė ir finansuotoja Albina Vaikšnytė-Juodienė, paminklo autorius kybartietis Bronius Jungaitis. Paminklą statė ir aplinką tvarkė: Romas Rusteika, Vladas Skarickas, Vytas Šatas, broliai Juodžiai.

Prie paminklo žuvusių bendražygių prisiminė Lietuvos vietinės rinktinės karių sąjungos Marijampolės aps. skyriaus pirm. Petras Gražulis, Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio Tauro apyg. vadas Jonas Matukevičius. Susirinkusieji dainavo patriotines dainas, deklamavo eiles.

Birutė JONELIENĖ

Jaunimas domisi

Pavasariį Kauno technologijos universiteto Informacinių technologijų plėtros institute buvo pristatyta Druskininkų rezistencijos ir tremties muziejaus tremties ekspozicija. Tai pirmas atvejis, kai beveik per aštuonerius gyvavimo metus muziejaus sienas paliko viena iš jo ekspozicijų. Buvo malonu sužinoti, kad paroda susilaukė nemažo instituto darbuotojų ir studentų dėmesio. Ypač džiugu, kad su tremties ekspozicija susipažino daug akademinio jaunimo. Nemažai jų daliai tai buvo prisilietimas prie mažai pažįstamos temos.

Tremties ekspozicija buvo pristatyta ir vienos iš seniausių Kauno mokslo įstaigų - Technikos kolegijos studentams ir darbuotojams. Ir čia susilaukta didelio jaunimo susidomėjimo.

Esame dėkingi KTU ITPI dir. pa-

vaduotojui Jonui Markauskui ir KIK dir. Jonui Krivickui už paramą organizuojant tremties ekspozicijos pristatymą šiose mokslo įstaigose.

Kol tremties ekspozicija svečiavosi Kaune, jos vietą mūsų muziejuje užėmė Vilniaus genocido aukų muziejaus parengta paroda "Smurto kronika" apie tragiškus 1939-1941 metų įvykius Lietuvoje. Beveik tris mėnesius su ja galėjo susipažinti druskininkiečiai ir kurorto svečiai. Ir vėl mus nudžiugino tai, kad lankytojų daugumą sudarė jaunimas, Druskininkų moksleivija. Įvyko kelios istorijos pamokos šia tema dešimtų klasių moksleiviams.

Sėkmingas edukacinių programų įgyvendinimas skatins ir ateityje ieškoti galimybių organizuoti panašius renginius.

Gintautas KAZLAUSKAS

Tremties ekspoziciją KTU ITI pristato G. Kazlauskas (pirmas iš dešinės) ir šio instituto dir. pav. J. Markauskas (antras iš dešinės)

Molėtiškiai apie filmą "Vienui vieni"

Tėvynės sąjungai surengus Trišpalvės žygį per Lietuvą "Būk labiau lietuvis", Molėtuose buvo rodomas filmas "Vienui vieni". Į kultūros namų salę susirinko per 200 žmonių. Džiugu, kad tarp žiūrovų buvo nemažai jaunimo. Jiems įdomu buvo pamatyti Lietuvos partizanų kovų epizodus, pažinti tikrąją istoriją. Nepriklausomybės siekis anuomet buvo vadinamas "klasių kova", o laisvės kovotojai – "liaudies priešais".

Mes, vyresniosios kartos žmonės, matėme daugybę filmų, pastatytų sovietų metais, kai keli rusų kareiviai sunaikina galingas vokiečių armijos karines pajėgas. Panašiai buvo sukurta ir lietuviškas filmas "Niekas nenorėjo mirti". Tačiau jame nėra nė žodžio apie NKVD pajėgas, partizanų karą, žmonių kankinimus ir nukankintųjų išniekintus kūnus turgaus aikštėse... Nė žodžio apie areštus, tremtį, netektis.

Filme "Vienui vieni" atskleisti faktai, kuriuos gerai prisimena vyresnioji karta, kai į kovą buvo sutraukiamos didžiulės Raudonosios armijos pajėgos, siautėjusios Lietuvoje. Filme parodyta, kaip NKVD į talką kviečia patikimus žmones ir siunčia juos pas partizanus. Išdavikų tada buvo nemažai. Už pinigus ir ordinus bei medalius jie padėjo naikinti Lietuvos partizanus. Šiame filme parodyti partizanų karo epizodai per Lukšų šeimą. Tokių šeimų Lietuvoje po Antrojo pa-

saulinio karo buvo dauguma ir apie kiekvieną jų galima sukurti istorinį filmą. Kad ir apie nuošaliame Valų kaime (Ukmergės r., Žemaitkiemio sen.) gyvenusią Simono Meilaus šeimą, iš kurios prieš okupantą kovoti išėjo šešiese: 4 sūnūs, dukra ir tėvas. Sūnūs - pas partizanus, o tėvas ir dukra tapo ryšininkais. Keturi broliai tapo partizanais ir iš Morkūnų šeimos. Šiandien daug kas žino Alfonso Morkūno-Plieno ir Viktoro Meilaus-Šturmo atkaklios pasipriešinimo bolševikams kovos istoriją. Jie pirmieji Žemaitkiemio, Balninkų, Želvos krašte organizavo partizanų būrius ir patys jiems vadovavo. A. Morkūnas-Plienas vėliau tapo Didžiosios Kovos apyg. Balninkų rinktinės vyriausiuoju vadu. Narsiai kovėsi ir jo broliai - Stasys ir Karolis Morkūnai. Po du tris šeimos narius į partizanų kovą įsitraukė Šereliai, Gleizniai, Ališauskai, Bisturiai, Loskos, Paškevičiai, Sventickaitė ir kitas Valų krašto jaunimas.

Žiūrėdami filmą "Vienui vieni" žmonės prisiminė ir savo krašto istoriją, artimųjų

netektis. Labai taiklus filmo pavadinimas "Vienui vieni", nes kovotojai uždarę gimtųjų namų duris ir susidūrę su žiauria tikrove iš tiesų liko vieni vieni. Malonu, kad filme vaidina jauni aktoriai - S. Balandis, R. Kazlas, B. Bublytė ir kiti, kuriems neteko matyti tos baisios tikrovės, tačiau vaidmenis sukūrė įtikinamai.

Prabėgo 50 metų. Užaugo nauja karta, tačiau istorijos išbraukti nega-

lime, nors kai kas dar ir šiandien to norėtų... Juk dar yra gyvų stribų, buvusių komunistų, kurie anuomet talkino NKVD – atliko išdaviko vaidmenį. Tačiau keršto nereikia. Filmo peržiūroje dalyvavęs prodiuseris Vytautas Vilimas kalbėjo: "Apie tokio filmo kaip "Vienui vieni" pastatymą pradėjome galvoti 1988 m. ir planavome jį užbaigti 2000-aisiais. Tačiau atsirado įvairiausių sunkumų. Džiugu, kad šį filmą pagaliau turime, tuo visi nuoširdžiai džiaugiamės. Filmą Lietuvoje, ir ne tik, jau matė didelis būrys žiūrovų ir jį gerai vertina."

Iš kur atsiranda lėšų tokiems romanams kaip M. Ivaškevičiaus "Žali", V. Petkevičiaus "Durnių laivas", moderniems poezijos rinkiniams, kurių niekas neskaito? O filmui apie svarbius istorinius įvykius jų trūksta... Istorijos pamokų metu ne visose mokyklose vaikams perteikiamos tikrąją padėtį atspindinčios žinios. Kad jaunoji karta žinotų, kas vyko Lietuvoje 1944-1953 metais, reikia daugiau filmų, dramų, veikalų, knygų apie Lietuvos partizanų karą, naujų istorijos vadovėlių. Filmas "Vienui vieni" atvertė tikrosios istorijos puslapius ir liudija jaunajai kartai, kokie narsūs buvo jų seneliai.

Algirdas MEILUS
Autoriaus nuotr.

Partizanų kovas Aukštaitijoje prisimena LPKTS Molėtų sk. pirm. H. Jatautis (kairėje) ir laisvės kovotojas A. Bučys

Dūkšto viršaitis

Nacių okupacijos metais, 1941-1944-aisiais, Dūkšto valsčiaus viršaičiu dirbo Kristupas Jaura. Gimęs ir augęs šio valsčiaus Vederinių kaime, gerai pažinojo vietinius gyventojus, kurie, beje, visi buvo rusai. Vokiečiai okupacijos metais vieną dieną apsupo visą Vederinių kaimą ir ėmė rinkti vietinius gyventojus. Visus juos buvo pasirengę sušaudyti. Tuo metu Dūkšto valsčiaus viršaitis buvo išvykęs, tačiau sužinojęs apie įvykį tuoj pat grįžo. K.Jaura tuoj pat nuvyko pas vokiečių karininką ir ėmė aiškintis. Šis jam pasakė, kad miškuose slepiasi komunistai, todėl atsakyti už tai teksią visiems kaimo gyventojams. K.Jaura, kaip to kai-

mo viršaitis, griežtai paneigė tokius gandus ir pasakė, jog jis atsako už gyventojų poelgius ir veiksmus. "Jei atsitiks koks nesusipratimas, pasirūpinsiu pats, - pasakė tada K.Jaura, - o be mano, kaip viršaičio, sutikimo bausti žmonių neleisiu." Kristupui Jaurai pavyko tada įtikinti vokiečius, kaimo gyventojai išvengė žiaurios bausmės.

Artėjant Raudonajai armijai į Lietuvą K.Jaura iš Aukštaitijos pasitraukė į Klaipėdos kraštą. Įsidarbino Šilutės banke ir dirbo iki 1947 metų. Kartą Šilutėje jis vieno dūkštietčio buvo atpažintas. Po kurio laiko atvyko du milicininkai ir K. Jaurą pargabeno į Dūkštą. Iš čia pristatytas į Zarasus. Apskrities saugumo

būstinėje jį tardė stalininiais metodais.

Kai Vederinių kaimo žmonės sužinojo, jog tardomas ir laikomas rūsioose buvęs viršaitis, keletas jų nuvyko pas KGB viršininką prašyti, kad jį paleistų. Papasakojo, kaip jis vokiečių okupacijos metais gelbėjo kaimo gyventojus. KGB viršininkas padėkojo už "informaciją" ir paliepė vykti namo: "Mes savo reikalus sutvarkysime be "patarėjų", - sakė jis. O Kristupui Jaurai tardymo metu pasakė, jog buvo atvykę jo kaimo žmonės ir prašė paleisti iš kameros. Į tai nebuvo atsižvelgta. K.Jaurai teko pagal "nuopelnus". Atlikęs "bausmę" grįžo į Lietuvą, apsigyveno Šiauliuose, dirbo inžinieriumi.

**Kamilius
VILKICKAS**

Užjaučiame

Tragiškai žuvus buvusiam LPKTS Elektrėnų skyriaus pirmininkui **Stanislovui PAUKŠČIUI**, nuoširdžiai užjaučiame jo šeimą ir artimuosius.
LPKTS valdyba

Skelbimai

Liepos 25 d. 11 val. Šilalės kultūros centro mažojoje salėje (J.Basanavičiaus g. 12) įvyks Tėvynės sąjungos ir LPKTS Šilalės skyrių konferencija dėl skyrių susijungimo. Kviečiame dalyvauti TS ir LPKTS Šilalės skyrių grupių delegatus, taip pat ir visus abiejų skyrių narius.

Liepos 31 d. Prienu r., Birštono sen., bus šventinamas paminklas **Paverknių mūšyje** žuvusiems 9 partizanams. 12 val. šv. Mišios Jiezno bažnyčioje. Po jų - žuvusių partizanų pagerbimas prie Jiezno paminklo, vėliau vyksime į kautynių vietą, prie naujojo paminklo (šventinimas, minėjimas). Kviečiame dalyvauti.

Rugpjūčio 2 d. (pirmadienį) ir 4 d. (trečiadienį) nuo 10 iki 15 val. LPKTS Jurbarko sk. būstinėje (Kauno g. 25) registruosime skyriaus narius, norinčius važiuoti į tradicinį sąskrydį "Laisvės ugnis - ateities kartoms" Ariogaloje.

Atsiliepkite

Genė Baranauskaitė-Vitkauskienė ieško **Rožės PEMPYTĖS**, išstremtos iš Pasvalio 1948 m. (Turėjo brolių Vilių.) Išvyko pas šeimą į Irkutsko sr., Bodaibo r., Krasnoarmeisko k. Skambinti tel. (8-343) 47726 arba (8-686) 35398.

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Regina Steponkutė-Laugalienė 1935-2004

Gimė Kelmėje, tarnautojo šeimoje. Mokėsi iki 1948 m. birželio mėn. Kelmės gimnazijoje. 1948 06 20 kartu su tėvais išstremta į Irkutsko sr. Zimos r. Zulmajaus miško ruošos punktą. Vėliau šeima buvo perkelta į Zimos miestą. Dirbo geležinkelio pabėgių gamybos įmonėje. 1958 m. balandžio mėn. su šeima grįžo į Lietuvą, Kelmę. 1961 m. sukūrė šeimą. Išaugino dvi dukras. Ilgus metus dirbo "Sajunginės spaudos" Kelmės skyriuje. Nuoširdžiai užjaučiame vyrą, dukras ir tris brolius su šeimomis.
LPKTB Kelmės skyrius

Mykolas Sprindys 1923-2004

Gimė ir augo Gerkonų k., Debeikių valsč. Mokydamasis Anykščių gimnazijoje tapo pagrindinės organizacijos nariu, bendradarbiavo leidinyje "Partizanų varpas". 1946 m. kovo mėn. suimtas, kalėjo Anykščių, Panevėžio, Lukiškių kalėjimuose. Buvo nuteistas 10 m., išvežtas kalėjo Intos, Vorkutos lageriuose. Grįžęs į Lietuvą apsigyveno Utenoje, sukūrė šeimą. Dirbo Utenos įstaigose buhalteriu. Nuo 1991 m. - pareigingas LPKTS Utenos skyriaus tarybos narys. Palaidotas Leliūnų kapinėse. Užjaučiame sūnų, dukrą ir artimuosius.
LPKTS Utenos skyrius

Gediminas Vikšraitis 1922-2004

Gimė Lietuvos savanorio Jurgio Vikšraičio šeimoje. Gimtinėje, Šakiuose, baigė "Žiburio" gimnaziją, o 1944 m. įstojo savanorių į gen. P.Plechavičiaus karininkų mokyklą. Vokiečiams nutraukus mokyklos veiklą, dirbo miškų urėdijoje. 1945 m. suimtas ir nuteistas 10 m. kalėti ir 5 m. be teisių. Išvežtas į Komiją, Vorkutos 7-ąją anglies kasyklą. 1955 m. grįžo į Lietuvą. Nuo 1956 m. dirbo Klaipėdos sveikatos apsaugos skyriuje. Jam buvo suteiktas kario savanorio statusas, apdovanotas kariuomenės kūrėjų savanorių medaliu. Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, dukrą, sūnų, visus artimuosius.
LPKTS Klaipėdos skyrius

Julijona Grakauskienė 1930-2004

Gimė Kelmės r., Liubiškių k., ūkininkų šeimoje. 1948 m. Julijona su šeima išstremta į Krasnojarsko kr., Nižnij Ingarmį. Čia ištekėjo už bendro likimo draugo Valerijono, susilaukė dviejų vaikų. 1957 m. grįžo į Lietuvą, apsigyveno Kuršėnuose. Buvo aktyvi LPKTS Kuršėnų sk. rėmėja. Palaidota Kuršėnų naujosiose kapinėse. Nuoširdžiai užjaučiame šeimą ir artimuosius.
LPKTS Kuršėnų skyrius

Klemensas Straigis 1922-2004

Gimė ir užaugo Šilavote. Nuo 1945 m. buvo aktyvus Tauro apyg. Geležinio Vilko rinkt. rezervinis kovotojas, slapyvardžiu Vikruolis. 1948 m. suimtas ir nuteistas 10 m. lagerio ir 5 m. tremties. Kalėjo Džezkazgane, Kengyro lageryje. Grįžęs į Lietuvą gyveno Kaune. 2000 m. jam suteiktas kario savanorio statusas. Palaidotas Šilavoto kapinėse. Nuoširdžiai užjaučiame žmoną ir artimuosius.

Liepos 15 d. "Tremtinių", 7 psl., prie a.a. G.Vikšraičio nekrologo išspausdinta a.a. M.Sprindžio nuotrauka ir atvirkečiai. Atsiprašome gerb. artimųjų ir skaitytojų.

XIV tarptautinis sąskrydis "Laisvės ugnis - ateities kartoms" Ariogaloje 2004 08 07

Programa

9.30-10.30 val. sąskrydžio dalyvių ir svečių atvykimas prie Ariogalos parapijos bažnyčios. Savarankiškas gėlių padėjimas kapinėse.

9.30-10.45 val. transporto sustatymas.

10.45-11.15 val. Laisvės kovų dalyvių eiseną nuo bažnyčios į slėnį.

11.20-11.55 val. moksleivių ir jaunimo eitynės į Dubysos slėnį.

12-14 val. sąskrydžio atidarymas. Visų dalyvių bendra malda, legendinių dainų koncertas. Jungtinė programa.

14.30-16 val. tautinė jaunimo popietė su Laisvės kovų dalyviais. Pavienių kolektyvų ir atlikėjų koncertai 3 stadiono scenose: Poezijos ir vaidybos, Dainos ir muzikos, Oratorinių kalbų ir pasakų. Bendros atsivežtų sumuštinių ir saldumynų vaišės.

16-17 val. tiesioginė sąsąuka su pasaulio kontinentais, Lietuvos kariuomenės ir karinių oro pajėgų programa.

17-18 val. moksleivių ir jaunimo komandų apdovanojimai.

18-21 val. Lietuvos žvaigždžių koncertas sąskrydžio dalyviams.

Meno kolektyvų ir pavienių atlikėjų repertuaras laisvas, akompanimentas savarankiškas. Kūrinius trumpinkite, dainuokite 2-3 posmus. Generalinės repetitijos nebus. Labai pikti eilėraščiai, pasisakymai ir kūriniai nepageidaujami. Kartu dainuosime ir giedosime L.Abariaus "Šv. Mišias", "Lietuva brangi", "Už Raseinių ant Dubysos", "Kur giria žaliuoja", "Kas tėvynei nusilenks".

Informacija

Autobusai ir lengvieji automobiliai bus statomi miesto gatvėse, išskyrus Vytauto gatvę nuo gaisrinės iki kapinių ir Slėnio gatvę, aikštelėse ir kitoje Dubysos upės pusėje. Įvažiavimas tik nuo automagistralės pusės. Dalyviai, svečiai išlaidinami Taurupio, Rudzinsko g. Įvažiavimas nuo Žemaičių plento, autobusų stoties.

Tarptautinis organizacinis komitetas išduos Jums dokumentą (pažymą), patvirtinantį, kokia firma ar asmuo rėmė Jūsų komandą ir kad šiam rėmėjui suteiktas renginio rėmėjo statusas. Pagal Labdaros ir paramos įstatymą Jūsų rėmėjui ketvirčio ar metų pabaigoje Valstybinė mokesčių inspekcija už suteiktą paramą užskaitys mokesčius.